

МОНГОЛ УЛСЫН
ЗАСГИЙН ГАЗАР

МОНГОЛ УЛСЫН ЗАСГИЙН ГАЗРААС
Монгол Улсын Хөгжлийн банканд
хийсэн хяналт, шалгалт

UIN.MN
СУДАЛГААНЫ САН

2022 оны 03 дугаар сарын 29

2011 – 2014 он

ЭДИЙН ЗАСГИЙН ХӨГЖЛИЙН ЯАМНЫ ХАРЬЯА

ХӨГЖЛИЙН БАНК
БАЙГУУЛАГДАВ

ЭЗХЯ ТАТАН
БУУГДАВ

2011

2014

- Засгийн газар санхүүжилт шийдвэрлэх
- Хөндлөнгийн хяналтын тогтолцоо сул
- Санхүүжилтийн бүтээгдэхүүн - Зээл

Зээлийн бодлого:

- Авто зам, төмөр зам
- Инженерийн дэд бүтэц
- Эрчим хүчний үйлдвэрлэл
- Боловсруулах үйлдвэрлэл

2015 – 2020 он

ЗАСГИЙН ГАЗРЫН ХЭРЭГ ЭРХЛЭХ ГАЗРЫН ХАРЬЯА

ЗГ-ЫН ХЯНАЛТ, ШАЛГАЛТ

2015

2016

2019

- Бие даан санхүүжилт шийдвэрлэх
- Засгийн газраас шалгалт хийх эрх үүссэн
- Монголбанкны хяналт тавигдсан

Зээлийн бодлого:

- Уул уурхай
- Хөдөө аж, ахуй
- Эрчим хүч
- Дэд бүтэц
- Барилга (дахин санхүүжилт)

2020 оноос хойш

САНГИЙН ЯАМНЫ ХАРЬЯА */ЗГ-ын 2020 оны 122 дугаар тогтоол/*

2020

- Эксим банкны үйл ажиллагаа
- Муу зээлийг шийдвэрлэх
- Бүтээгдэхүүн хөгжүүлэлт
- Хамтын санхүүжилт

Зээлийн бодлого:

- УИХ, ЗГ-аас баталсан хөгжлийн бодлогын баримт бичигт тусгагдсан салбарууд

2016.08.17

ХЗДХЯ-ны дэд
сайдаар ахлуулсан
ажлын хэсэг

2019.02.20

ЗГХЭГ-ын даргаар
ахлуулсан ажлын
хэсэг

Хамрах хугацаа: **2011-2016**

Хамрах хугацаа: **2011-2019**

Дүгнэлт - **16**

Зөвлөмж - **90**

Дүгнэлт - **3**

Зөрчил - **62**

Зөвлөмж - **37**

2011

2016

2019

ШАЛГАЛТЫН ЦАР ХҮРЭЭ

ЗГ-ЫН 2016 ОНЫ 36-р ТОГТООЛ:

- Санхүүжилтийн эх үүсвэр зарцуулалт
- Төслүүдийн сонгон шалгаруулалт
- Санхүүжилтийн зарцуулалт, хэрэгжилт

ЗАСГИЙН ГАЗРЫН ШИЙДВЭР

ЗГ-ЫН 2016 ОНЫ 49-р ТОГТООЛ:

- Шалгалтын дүнг нийтэд мэдээлэх
- 1.4 их наядын зөрчлийн асуудлыг хуулийн байгууллагад шилжүүлэн шалгуулах
- Улсын төсвөөс эргэн төлөгдөх 3 их наяд-371 төсөлд нарийвчилсан шалгалт хийж танилцуулах

ХЭРЭГЖИЛТ

Нууцын зэрэгт байсан тул шалгалтын мөрөөр хэрэгжүүлсэн арга хэмжээний тухай мэдээлэл байхгүй.

ДҮГНЭЛТ - 16

ЗЭЭЛТЭЙ ХОЛБООТОЙ **5**

ЭХ ҮҮСВЭРТЭЙ
ХОЛБООТОЙ **5**

ХЯНАЛТ ШАЛГАЛТТАЙ
ХОЛБООТОЙ **3**

ХУУЛЬ, ЭРХ ЗҮЙТЭЙ
ХОЛБООТОЙ **2**

ХУДАЛДАН АВАХ
АЖИЛЛАГААТАЙ ХОЛБООТОЙ **1**

ЗӨВЛӨМЖ - 90

ЗАСГИЙН ГАЗАРТ **16**

ХӨГЖЛИЙН БАНКАНД **31**

ХУЛИЙН БАЙГУУЛЛАГАД **23**

БУСАД **20**

УИХ МН
СУДАЛГААНЫ САН

ХУУЛЬД ӨӨРЧЛӨЛТ ОРУУЛСАН

УИХ-аас Хөгжлийн банкны хуулийг
2017.02.10-нд шинэчлэн баталсан

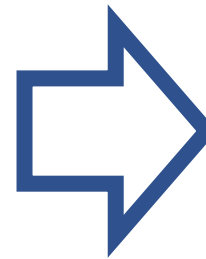
- Хараат бус, бие даасан байдлыг нэмэгдүүлэх
- Засаглалыг сайжруулах
- Дүрэм журмуудад өөрчлөлт оруулах
- Үйл ажиллагааны цар хүрээг нэмэгдүүлэх
- Хяналтын тогтолцоог сайжруулах

ӨГЛӨГ, АВЛАГА ШИЛЖҮҮЛСЭН

УИХ-ын 2016 оны 81, ЗГ-ын 2016 оны
219 дүгээр тогтоолуудыг баталсан

- Улсын төсвөөс эргэн төлөгдөх нөхцөлтэй зээлийг төсөвт авсан
- Арилжааны нөхцөлтэй зээлүүд Хөгжлийн банканд үлдсэн
- Өөрийн хөрөнгийг 1.0 их наяд төгрөгөөр нэмэгдүүлсэн
- Хуримтлагдсан алдагдлыг бууруулсан
- Гадаад валютын позиц сайжирсан

ХУУЛИЙН ӨӨРЧЛӨЛТИЙН ӨМНӨ

ХУУЛИЙН ӨӨРЧЛӨЛТИЙН ДАРАА

ҮНДЭСЛЭЛ, ШАЛГАЛТЫН ЦАР ХҮРЭЭ

Засгийн газрын 2019 оны 76-р тогтоол:

- Үйл ажиллагааны журмын хэрэгжилт
- Эх үүсвэрийн зарцуулалт
- Төсөл хөтөлбөрүүдийн явц
- Санхүү төсөв
- Нягтлан бодох бүртгэл
- Мөнгөний баримтын бүрдэл

ЗАСГИЙН ГАЗРЫН ШИЙДВЭР

Засгийн газрын 2019 оны 169-р тогтоол:

- Хуулийн төсөл боловсруулах
- Зөрчилтэй зээлдэгчийг хуулийн байгууллагад шалгуулах
- Шалгалтын дүнг олон нийтэд ил тод мэдээлэх
- Бага хүүтэй зээл олгохыг зогсоох
- ТУЗ-ын бүрэлдэхүүнийг өөрчлөх
- ОУ-ын менежментийн баг ажиллуулах

ХЭРЭГЖИЛТ

- Б.Батбаяр - "хэрэгжүүлж байгаа" (2019.05.03)
- Г.Амартүвшин - 87.7% (2019.07.26)
- Ч.Энхбат – 100.0% (2020.01.17) албан бичгээр ЗГХЭГ-т хүргүүлсэн байна.

ЗӨВЛӨМЖ – 37

ДҮГНЭЛТ- 3

ЗӨРЧИЛ- 62

ШАЛГАЛТЫН ХЭРЭГЖИЛТИЙГ 7 БАГЦ АРГА ХЭМЖЭЭНД ХУВААСАН

ӨГӨГДСӨН ҮҮРЭГ ДААЛГАВАР

1

Хөгжлийн банкны эрх зүйн орчныг боловсронгуй болгох, дотооддоо мөрддөг дүрэм, журамд нарийвчилсан зохицуулалтыг тусгах

АВЧ ХЭРЭГЖҮҮЛСЭН АРГА ХЭМЖЭЭ

- Дараах журмуудыг баталсан. Үүнд:
1. Монгол Улсын Хөгжлийн банкны зээлийн бодлого
 2. Зээлийн үйл ажиллагааны журам
 3. Зөрчилтэй зээлдэгчид авах арга хэмжээний төлөвлөгөө
 4. Зээлийн судалгаа шинжилгээ хийх аргачлал
 5. Мөнгөн хадгаламж байршуулах үйл ажиллагааны журам

ӨГӨГДСӨН ҮҮРЭГ ДААЛГАВАР

2 Чингис, Самурай, Евро бонд болон бусад эх үүсвэрээс 2012-2016 онд санхүүжилт авсан зөрчилтэй зээлдэгчдийг хууль, хяналтын байгууллагаар шалгуулах

АВЧ ХЭРЭГЖҮҮЛСЭН АРГА ХЭМЖЭЭ

Нийт 959.2 тэрбум төгрөгийн 29 чанаргүй зээлийг төлүүлэхээр шүүхэд нэхэмжлэл гаргасан.

Шүүхийн шийдвэр гарсан зээлүүд:

1. QSC ХХК,
2. ТОСК ХХК,
3. Инсада Инстерна ХХК,
4. Ган хүдэр орд ХХК, ХХК,
5. Дэд бүтэц инженеринг ХХК
6. Мон лаа ХХК,
7. Эрд хул ХХК
8. Болор шүр

ӨГӨГДСӨН ҮҮРЭГ ДААЛГАВАР

3

Арилжааны банкны санхүүжүүлэх боломжтой төсөлд бага хүүтэй олгож зээл олгож байгааг зогсоож, томоохон төсөл хөтөлбөрийг санхүүжүүлж байх

4

Төлөөлөн удирдах зөвлөлийн бүрэлдэхүүнд өөрчлөлт оруулах

АВЧ ХЭРЭГЖҮҮЛСЭН АРГА ХЭМЖЭЭ

"Монгол Улсын Хөгжлийн банкны зээлийн бодлого"-ын шинэчлэлийн хүрээнд **20.0 тэрбум төгрөгөөс дээш** үнийн дүнтэй зээлийн хүсэлтийг хүлээн авч, шийдвэрлэх зохицуулалтыг тусгасан.

Хөгжлийн банкны ТУЗ-ийг компанийн тухай хуулийн зохицуулалтын хүрээнд шинээр зохион байгуулж, **ТУЗ-ийн хараат бус 4 гишүүнийг олон нийтээс нээлттэй сонгон шалгаруулалтаар сонгосон.**

ӨГӨГДСӨН ҮҮРЭГ ДААЛГАВАР

5

ЗГ-аас Хөгжлийн банканд хийсэн хяналт, шалгалтын мэдээллийг олон нийтэд ил тод мэдээлэх

АВЧ ХЭРЭГЖҮҮЛСЭН АРГА ХЭМЖЭЭ

‘Мэдээллийн ил тод байдлын тухай журам’ баталсан.

Зээлдэгчдийн мэдээлэл болон Засгийн газраас хийсэн хяналт, шалгалтын тайланг ил тод, нээлттэй болгож, олон нийт танилцах боломжтой болсон

6

Төсөл хөтөлбөрийг санхүүжүүлэхдээ эцсийн зээлдэгчийг зөв тодорхойлж гэрээг байгуулах, эрсдэлийг бууруулах, үүргийн гүйцэтгэлийг хангуулах

Зээлийн үйл ажиллагааны журамд зээл хүсэгчийн хамаарал бүхий этгээдийн мэдээллийг тогтоох талаар өөрчлөлт оруулсан.

“Зээлийн барьцаа хөрөнгийн үнэлгээг тогтоох журам”-ыг баталж, уг журамд барьцаа хөрөнгөд тавигдах шалгуур, шаардлагыг тусгасан.

ӨГӨГДСӨН ҮҮРЭГ ДААЛГАВАР

7

Хөгжлийн банкны Төлөөлөн
удирдах зөвлөлөөс гүйцэтгэх
удирдлагад тавих хяналтыг
сайжруулах, гүйцэтгэх удирдлагад
хариуцлага тооцох, банкны
менежментийг олон улсын
туршлагатай багт хариуцуулах
талаар холбогдох арга хэмжээ авах

АВЧ ХЭРЭГЖҮҮЛСЭН АРГА ХЭМЖЭЭ

2020 оны 4 дүгээр сараас Сангийн яам тус банкны хувьцаа эзэмшигчийн эрхийг хэрэгжүүлж эхэлсэн.

Энэ хүрээнд ТУЗ-ийг шинээр томилж, ТУЗ-ийн харьяаны дотоод аудитыг өргөжүүлж, бүтэц зохион байгуулалтыг шинэчилж, чадавхжуулах талаар холбогдох арга хэмжээг авч ажиллаж байна.

НИЙТ ЗЭЭЛИЙН БАГЦ

3,206.5 тэрбум ₮ /74 зээл/

ХУУЛИЙН БАЙГУУЛЛАГАД
ШИЛЖҮҮЛЭХ

1,747.3 тэрбум ₮ /46 зээл/

ХУУЛИЙН БАЙГУУЛЛАГАД
ШИЛЖҮҮЛСЭН.

1,177.4 тэрбум ₮ /38 зээл/

САНГИЙН ЯАМНААС АВСАН АРГА ХЭМЖЭЭ

ШҮҮХИЙН ШАТНЫ ЯВЦ

АНХАН ШАТ	/10 зээл/
МАГАДЛАХ ШАТ	/1 зээл/
ХЯНАЛТЫН ШАТ	/6 зээл/
ШИЙДВЭР ГҮЙЦЭТГЭЛ	/8 зээл/

БУСАД ХУУЛИЙН БАЙГУУЛЛАГАД

АВЛИГАТАЙ ТЭМЦЭХ ГАЗАР	/10 зээл/
ЭРҮҮГИЙН ЦАГДААГИЙН ГАЗАР	/3 зээл/
ДҮҮРГИЙН ЦАГДААГИЙН ГАЗАР	/2 зээл/

**АНХААРАЛ
ХАНДУУЛСАНД
БАЯРЛАЛАА**

2022 оны 03 дугаар сарын 28

UIH.MN
СУДАЛГААНЫ САН